

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет ветеринарної медицини та біотехнологій
**Кафедра генетики, розведення та годівлі сільськогосподарських
тварин**

УДК 636.03

ГОДІВЛЯ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН

Методичні вказівки

до самостійної роботи аспірантів галузі знань: 20 «Аграрні науки та продовольство» спеціальності: 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» ступеня вищої освіти: доктор філософії (PhD)

Одеса – 2020

Годівля високопродуктивних тварин: *Методичні вказівки* для само-
стійної роботи здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої
освіти ступеня доктора філософії (PhD) спеціальностей **204 «Технологія
виробництва і переробки продукції тваринництва»**. Розробник: док-
тор сільськогосподарських наук, професор кафедри генетики, розведен-
ня та годівлі сільськогосподарських тварин Карунський О. Й. Одеського
державного аграрного університету. Одеса: ОДАУ, 2020. 12 с.

Рецензент:

КИТАЄВА А.П. – професор кафедри технології виробницт-
ва і переробки продукції тваринництва Одеського державного агра-
рного університету.

Рекомендовано до друку методичною комісією спеціальності 204 «тех-
нології виробництва і переробки продукції тваринництва» відділення
факультету ВМ та БТ Одеського державного аграрного університету.
Протокол № 5 від 23 січня 2020 р.

ЗМІСТ

Вступ	4
Теми для самостійної роботи	6
Індивідуальні завдання	7
Рекомендована література	8

ВСТУП

Курс «**Годівля високопродуктивних тварин**» відноситься до складу вибіркових навчальних дисциплін освітньо-професійної програми підготовки здобувачів третього (доктор філософії) рівня вищої освіти зі спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».

Передумовами для вивчення дисципліни є формування у здобувачів компетентності здатність планувати, організовувати та проводити наукові дослідження, обробляти, публікувати та патентувати їх результати; здатність до комплексного підходу у володінні інформацією щодо сучасного стану і тенденцій розвитку світової і вітчизняної сільськогосподарської науки; здатність проведення фахового аналізу різних інформаційних джерел, авторських методик, конкретних освітніх, наукових та професійних матеріалів з технології виробництва і переробки продуктів тваринництва; комплексність у виявленні, постановці та вирішенні наукових задач та проблем у технології виробництва і переробки продуктів тваринництва; здатність виконувати, аналізувати та критично оцінювати результати експериментальної роботи з біологічними об'єктами тваринництва; здатність обґрунтовувати новоздобуті знання в області наукових досягнень з технології виробництва і переробки продуктів тваринництва.

Мета навчальної дисципліни – поглибити теоретичні знання та оволодіти необхідними навичками щодо годівлі високопродуктивних тварин.

Завдання навчальної дисципліни «Годівля високопродуктивних тварин» – ознайомити майбутніх науковців з особливостями годівлі високопродуктивних тварин різних видів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «**Годівля високопродуктивних тварин**» здобувач повинен

знати: стан і перспективи розвитку кормової бази, сучасні способи оцінки поживності кормів, раціонів і комбікормів, інноваційні технологічні прийоми заготівлі кормів, фізіологічні основи годівлі високопродуктивних тварин, фактори, що впливають на рівень споживання корму, перетравність кормів та методи її підвищення, норми та порядок згодовування кормів у раціонах тварин різних видів, розробка, приготування і використання кормових сумішок, інноваційні способи приготування кормів тваринного походження, відходів харчових і технологічних виробництв

вміти: розробляти, удосконалювати та реалізовувати інноваційні технології годівлі великої рогатої худоби, дрібної рогатої худоби, коней, свиней та птиці, програмувати у господарстві максимально можливі рівні продуктивності тварин різних видів; здійснювати біологічний контроль за станом здоров'я тварин різних видів; розраховувати і забезпечувати високу економічну ефективність впровадження технологій та їх екологічну безпечність.

Потрібен системний підхід до вирішення комплексу проблем, пов'язаних з використанням існуючих та створенням нових, набагато ефе-

ктивніших технологій. обробляти статистично отримані результати наукових досліджень з використанням інформаційних технологій; на основі знань сучасних досягнень і перспективних напрямів досліджень з годівлі, утримання та виробничої експлуатації с.-г. тварин уміти впроваджувати сучасні досягнення і перспективні напрями в дослідженнях з годівлі, утримання та виробничої експлуатації в існуючі технологічні процеси та моделювати нові з врахуванням досягнень науки; обґрунтовувати способи годівлі тварин за виробництва продукції тваринництва із заданими властивостями на основі системного вивчення шляхів надходження і використання поживних та біологічно активних речовин до організму тварин та їх впливу на якість продукції; розробляти та експериментально обґрунтовувати моделі оптимізації норм годівлі тварин, на основі прогнозування споживання корму, використання енергії, поживних і біологічно активних речовин, кількості та якості продукції залежно від рівня та повноцінності годівлі тварин.

Теми для самостійної роботи

№ з/п	Питання (тема)	Кількість годин
1	Оцінка енергетичної поживності кормів	4
2	Оцінка протеїнової поживності кормів	4
3.	Біологічно активні та антипоживні речовини кормів	2
4.	Штучно висушені трав'яні корми	4
5.	Інтенсифікація технологічних прийомів заготівлі сінажу	4
6.	Інтенсифікація виробництва трав'яного борошна і різки	4
7.	Розробка, приготування і використання багатокомпонентних кормових сумішок у годівлі свиней	4
8.	Особливості виробництва комбикормів для дрібної рогатої худоби	4
9.	Особливості виробництва комбикормів для коней	4
10	Джерела мінеральних елементів	4
11	Використання жирових добавок	4
12.	Використання синтетичних амінокислот у годівлі тварин	3
13.	Спеціальні смако-ароматичні добавки	3
14.	Використання підкислювачів у годівлі тварин	2
15.	Нетрадиційні кормові культури та їх використання в годівлі тварин	5
Разом		55

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання є формою індивідуально-консультативної роботи викладача зі здобувачами, яка здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи. Виконання його полягає у аналізі літературних даних та написанні реферату за обраною темою.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань для самостійної роботи аспірантів

1. Фактори, які впливають на продуктивність тварин та забезпечують високий її рівень
2. Біологічні та господарські основи силосування кормів
3. Технологія заготівлі силосованих кормів та їх раціональне використання .
4. Зернові злакові корми та перспективи їх використання у годівлі високопродуктивних тварин.
5. Зернові бобові корми та перспективи їх використання у годівлі високопродуктивних тварин.
6. Залишки переробки рослинної сировини та перспективи їх використання у годівлі високопродуктивних тварин.
7. Корми тваринного походження та перспективи їх використання у годівлі високопродуктивних тварин.
8. Використання кормових добавок у сучасному тваринництві.
9. Використання пробіотиків у годівлі високопродуктивних тварин
10. Використання пребіотиків у годівлі високопродуктивних тварин
11. Адсорбенти токсинів у годівлі високопродуктивних тварин

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Дурст Л., Вітман М. Годівля сільськогосподарських тварин: Навч. К.: Фенікс, 2006.–посібник. Пер. з нім. / За ред. І.І. Ібатулліна та Г. Штрюбеля. 384 с.
2. Ібатуллін І.І., Мельничук Д.О., Богданов Г.О. та ін. Годівля сільськогосподарських тварин. Підручник. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 616 с.
3. Комбикорма, кормовые добавки и ЗЦМ для животных: Справочник / В.А.Крохина, А.П.Калашников, В.И.Фисинин и др. – М.: Агропромиздат, 1990.– 304 с.
4. Нові консерванти і технології кормів/ М.Ф.Кулик, В.Ф.Петриченко, Т.В.Засуха та ін. – Вінниця: ПП “Видавництво “Тезис”, 2004. – 320 с.
5. Проект Закону України “Про корми” [Текст] // Ефективні корми та годівля. – 2007. – № 5. – С. 7–15.
6. Україна. Держ. ком. статистики. Методичні рекомендації щодо проведення розрахунків витрат кормів худобі та птиці у господарствах усіх категорій : затв. наказом Держ. ком. статистики України від 24.01.2008 № 18 // Картотека законодавства України. Пошукова система “Омега”.
7. Україна. Каб. Міністрів. Положення про державну реєстрацію ветеринарних препаратів, кормових добавок, преміксів та готових кормів / затв. Постановою КМУ від 21 листоп. 2007 р. № 1349 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 89. – Ст. 3273.

Допоміжна:

1. Артюшин, А. О. Виробництво гранульованих і брикетованих кормів / А. О. Артюшин, О. О. Ренсевич. – К. : Урожай, 1980. – 88.
2. Бабич А. О. Кормові і білкові ресурси світу [Текст] : моногр. / А. О. Бабич. – К., 1995. – 298 с.
3. Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин: Довідник/ М.Т. Ноздрін, М.М. Карпусь, В.Ф. Каравашенко та ін., К.: Урожай, 1991.–344 с.
4. Дурст Л., Вітман М. Кормление сельскохозяйственных животных / Под ред. И.И.Ибатуллина, Г.В.Проваторова. – Винница: Новая книга, 2003. – 386 с.
5. Желтов Ю.А. Рецепты комбикормов для выращивания рыб разных видов и возрастов в промышленном рыбководстве. – К.: Фирма «ИНКОС», 2006. – 154 с.
6. Заготовка, хранение и использование кормов / Г.Т.Клиценко, Н.М.Карпусь, А.В.Малиенко и др. – К.: Урожай, 1987. – 336 с.
7. Засуха Т.В. Нові дисперсні мінерали в тваринництві. – Вінниця: Арбат, 1997. – 222 с.
8. Использование отходов промышленности и сельского хозяйства в животноводстве / Г.Д.Гуменюк, А.М.Жадан, А.Н.Коробко, Н.Н.Задохин. – К.: Урожай, 1983. – 192 с.

9. Карунський О. Й., Резнік Т. Л., Куліджанов Є. В. Суспензія хлорела та її використання в раціонах свиней на відгодівлі // *Зернові продукти і комбікорми. Наково-виробничий журнал*. м. Одеса, 2019. – №. 19. – С. 46-49.
10. Карунський О.Й. Використання сухої пивної дробини у годівлі курчат-бройлерів / Карунський О. Й., Братенко В.Є., Кроль К.О. // *Зернові продукти і комбікорми*. – Одеса, 2017. – С.38-43.
11. Карунський О.Й. Вплив добавок селену в комбікорми на якість м'яса каченят // *Сучасні тенденції української науки*. – №11. – Переяслав-Хмельницький, 2018. – С.89.
12. Карунський О.Й. Динаміка показників крові курчат при використанні ферментного препарату «Клерізім гранульований» в їх годівлі // *Зернові продукти і комбікорми*. – №2(70), Одеса. – 2018р. – С. 35.
13. Карунський О.Й. Показники продуктивності та забою свиней за різного вмісту ферментного препарату «Лізоцим» / Карунський О.Й., Ніколенко І.В. // *Аграрний вісник Причорномор'я*. – Одеса, 2017. – С. 9-11.
14. Карунський О.Й. Практичне використання ферментного препарату «Клерізім гранульований» в годівлі ремонтного молодняка курей-несучок / Карунський О.Й., Севастьянов О.В. // *Аграрний вісник Причорномор'я*. – Одеса, 2016. – С.24-27.
15. Карунський О.Й., Різничук І.Ф., Кишлалі О.К. Використання повнораціонних комбікормів у годівлі свиноматок при інтенсивній технології виробництва свинини // *Зернові продукти і комбікорми*. – №4, 2016 – С.47-50.
16. Карунський О.Й., Севастьянов О. В. Вплив ферментного препарату «Клерізім гранульований» на динаміку живої маси курчат та показники крові // *Аграрний вісник Причорномор'я* №87(2). – Одеса, 2018. – С.34-40.
17. Кіщак, І. Т. Організаційно-правові заходи становлення регульованого ринку кормових ресурсів [Текст] / І. Т. Кіщак // *Вісн. аграр. науки Причорномор'я*. – 2005. – № 2(30). – С. 39–45.
18. Кліценко Г.Т., Кулик М.Ф., Косенко М.В., Лісовенко В.Т. та ін. Мінеральне живлення тварин. – К.: Світ, 2001. – 576 с.
19. Кулик М.Ф., Засуха Т.В., Величко І.М. та ін. Традиційні і нетрадиційні мінерали у тваринництві. – К.: Сільгоспосвіта, 1995. – 248 с.
20. Показники забійних якостей молодняка курей-несучок при використанні в годівлі ферментного препарату «Клерізім гранульований» / Карунський О.Й., Севастьянов О.В. // *Аграрний вісник Причорномор'я* – Одеса, 2017. – С.11-18.
21. Столярчук П.З., Боярський Л.Г. Заготівля кормів і нормована годівля сільськогосподарських тварин: Довідник.-Львів: Каменяр, 1989.–173 с.
22. Хохрин С.Н. Кормление сельскохозяйственных животных. 692 с.– КолосС, 2004.
23. Чашкин А.М. Производственная оценка качества кормов. – К.: Урожай, 1988. – 240 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. www.poultryukraine.com
2. <http://avm-ua.org/>
3. <http://asu.pigua.info/>
4. <http://ncservice.com.ua/>
5. <http://corporate.evonik.com>
6. <http://www.webpticeprom.ru/> www.winmixsoft.com
7. <http://soft-agro.com/>
8. <http://www.delaval.ru/>
9. <http://www.ag-bag.ua/>
10. <http://www.scivp.lviv.ua>
11. <http://www.uaan.gov.ua/>
12. <http://global.alltech.com/ukraine>
13. <http://kremix.kiev.ua/>
14. <http://novacore.com.ua/>
15. <http://www.bigdutchman.ua>
16. <http://www.schaumann.org.ua>
17. <http://www.piginfo.ru>
18. <http://www.fao.org/home/ru/>
19. <http://www.nap.edu/>
20. <http://www.dlg.org> <http://www.inra.fr>

ГОДІВЛЯ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН

Укладач: О.Й. Карунський

Методичні вказівки для самостійної роботи
Формат 60x84/16. Папір друк. 65 г/м².
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 1,00
Тираж 10 примірників. Зам. № 71.

Видавничий відділ
Одеського державного аграрного університету.
65039 м. Одеса, вул. Пантелеймонівська, 13